

Terméktájékoztató

a Növekedési Hitelprogram második szakaszának I. és II. pillére keretében folyósított refinanszírozási hitelek igénybevételének módjáról és feltételeiről¹

1. A NÖVEKEDÉSI HITELPROGRAM TARTALMI ELEMEI ÉS ÜZLETI PARAMÉTEREI

1.1. A program célja

A Magyar Nemzeti Bank a monetáris politikai eszköztár elemeként 2013. június 1-jén elindította a három pillérből álló Növekedési Hitelprogramját (NHP), a kis- és középvállalkozások hitelezésében megfigyelt zavarok enyhítése, a pénzügyi stabilitás megerősítése, valamint az ország külső sérülékenységének csökkentése érdekében. Ennek sikerességére tekintettel 2013. szeptember 11-én a Monetáris Tanács a program folytatása mellett döntött. A program folytatása során rendelkezésre álló keretösszeg 500 milliárd forint, amelyet a Monetáris Tanács legfeljebb 2000 milliárd forintig megemelhet a mindenkor makrogazdasági, hitelezési és pénzügyi piaci környezet figyelembe vétele mellett.

A program I. pillére² keretében a KKV-k hitelezésének élénkítése és a pénzügyi stabilitás megerősítése érdekében a jegybank kedvezményes kamatozású refinanszírozási forint hitelt nyújt a hitelintézeteknek, amit a hitelintézetek egyrészt egy felülről korlátozott éves költség (a továbbiakban: kamatmarzs) mellett kölcsön, pénzügyi lízing vagy faktoring formájában továbbhiteleznek a KKV-knak (a továbbiakban KKV Szerződés), másrészt ugyanezen cél érdekében refinanszíroznak pénzügyi vállalkozásokat³. A Növekedési Hitelprogram keretében nyújtott kedvezményes jegybanki finanszírozás a KKV-k finanszírozási költségeit csökkenti, illetve lehetővé teszi olyan projektek megvalósítását, melyek elindítását a magas finanszírozási költség eddig akadályozta. A mérséklődő adósságszolgálati terhek miatt lassul a banki hitelállomány minőségének romlása, így a program a hitelintézetek mérlegpozícióján keresztül a hitelezési képességet is javíthatja.

A program II. pillére egyrészt a deviza alapú finanszírozás arányának csökkenését, másrészt az eredetileg beruházásra, forgóeszköz-finanszírozásra, EU-s támogatás előfinanszírozására felvett forint kölcsön vagy pénzügyi lízing kiváltásával a vállalkozások finanszírozási költségeinek mérséklését kívánja elérni. A deviza alapú kölcsönrel és pénzügyi lízinggel rendelkező kis- és középvállalkozások számottevő részének nincs természetes vagy mesterséges fedezete, így jelentős árfolyamkockázatnak vannak kitéve. Ezek forintra váltása javítja az érintett vállalkozások hitelképességét, és kiszámítható gazdálkodást tesz lehetővé számukra, míg a forintkölcsönök és pénzügyi lízingek kiváltása a vállalkozások finanszírozási költségeit csökkenti.

Az MNB az NHP I. és II. pillérének keretében 0 százalékos kamatozású, legfeljebb 10 éves futamidejű refinanszírozási hitelt nyújt a programban részt vevő hitelintézetek számára.

1.2. A részvétel feltételei

A programban közvetlen VIBER vagy BKR tagsággal és KELER Zrt.-nél értékpapír-számlával rendelkező belföldi tartalékköteles hitelintézetek vehetnek részt közvetlenül az MNB szerződéses partnereként. A többi bank, integrált takaré- és hitelszövetkezet, valamint pénzügyi vállalkozás a programban közvetlenül részt vevő hitelintézeteken mint ernyőbankon (hitelintézet esetében: levelező bankon) keresztül, közvetetten vehet részt. Az ernyőbanknak a rajta keresztül a programban részt vevő hitelintézeteket és pénzügyi vállalkozásokat az MNB-vel kötött keretszerződésben és a jelen Terméktájékoztatóban előírtak szerint kell kezelnie, vagyis érvényesítenie kell velük szemben is minden olyan feltételt, amelyet az MNB a vele szerződő partnerektől elvár. 2014. március 17-étől

¹ Jelen terméktájékoztató csak a program 2013. október 1-jén induló második szakaszának feltételeit tartalmazza. A program első szakaszában nyújtott hitelek feltételei az alábbi linken elérhető, másik terméktájékoztatóban találhatóak: http://www.mnb.hu/Root/Dokumentumtar/MNB/Monetaris_politika/NHP/NHP_termektajekoztato.pdf

² Jelen tájékoztatóban a továbbiakban *program* alatt a Növekedési Hitelprogram második szakaszát, míg I. és II. pillér alatt ennek megfelelően a program második szakaszának I. és II. pillérét kell érteni.

³ Jelen terméktájékoztatóban említett, az MNB által nyújtott „refinanszírozási hitel” alatt a Ptk. szerinti kölcsönt kell érteni. A hitelintézet által – akár pénzügyi vállalkozás közbeiktatásával – a KKV számára nyújtott „KKV hitel” illetve „hitel”, valamint KKV Szerződés alatt a Ptk. szerinti kölcsön melletta pénzügyi lízinget és a faktoringot is érteni kell.

további üzletkötés (lehívás) kizárólag az (MNB által előzetesen a hitelintézetnek kiküldött) egységes szerkezetű módosított keretszerződés megkötésével lehetséges. A programban részt vevő hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások kizárólag pénzkölcsönt, pénzügyi lízinget⁴, illetve faktoringot⁵ nyújthatnak a KKV-k számára a program keretében.

A programban való részvétel feltétele az MNB AL8 azonosító kódú adatszolgáltatásának teljesítése a jelen tájékoztatóban foglaltaknak, illetve a jelen tájékoztatóban hivatkozott, a jegybanki információs rendszerhez elsődlegesen a Magyar Nemzeti Bank alapvető feladatai ellátása érdekében teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló MNB rendeletnek⁶ (a továbbiakban: adatszolgáltatási MNB rendelet) megfelelően. A programban közvetetten részt vevő hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások által kötött KKV Szerződések vonatkozásában az ernyőbank teljesíti az MNB felé az AL8 azonosító kódú adatszolgáltatást.

1.3. A maximálisan igényelhető refinanszírozási hitel és a rendelkezésre tartási időszak

A programban résztvevő hitelintézetek refinanszírozási hitelt maximálisan a 14HD felügyeleti adatszolgáltatás 14HD2 sorának 16 (p) oszlopában meghatározott 2013. szeptember 30-i állapot szerinti – az NHP első szakaszában folyósított hitelek is tartalmazó – forint és deviza KKV-hitelállományuk 100%-ának összegéig igényelhetnek. A hitelintézetek – az NHP első szakaszától eltérően – allokált hitelkeret igénylése nélkül, a KKV Szerződések adatszolgáltatás keretében történő beküldésének sorrendjében juthatnak forráshoz a rendelkezésre álló keretösszeg erejéig⁷. (A pénzügyi vállalkozások refinanszírozása céljából lehívott kölcsön is az MNB-vel szerződéses kapcsolatban álló, forrást továbbító hitelintézet limitjét terheli, hasonlóan az általa közvetlenül kötött KKV Szerződésekhez.) A hitelintézet által korábban már felvett hitelek törlesztésre kerülő részei a faktoring kivételével nem vehetők újra igénybe, azaz nincs rulírozási lehetőség.

A rendelkezésre tartás időtartama 2013. október 1. – 2014. december 31. két kivétellel: 1) az I. pillérben nyújtott beruházási kölcsönökhöz kapcsolódó refinanszírozási hitelek lehívására 2015. június 30-ig van lehetőség; 2) faktoringhoz kapcsolódó refinanszírozási hitelek lehívására 2017. december 5-ig van lehetőség az 1.5 pontban részletezett feltételekkel.

Az MNB írásban tájékoztatja a vele keretszerződést kötött hitelintézeteket, ha a keretösszeg 80 százalékát elérte a hitelintézetek által bejelentett KKV Szerződések összege. Amennyiben a Monetáris Tanács nem emeli meg a keretösszeget, az MNB az előbb említett tájékoztatás során meg fogja határozni azt a benyújtási határidőt, ameddig befogad az adatszolgáltatás keretében bejelentett KKV Szerződést (a továbbiakban: végső benyújtási határidő). A végső benyújtási határidőig befogadott KKV szerződésekhez kapcsolódó refinanszírozási hitel lehívására ez esetben is a fenti rendelkezésre tartási időszak végéig van lehetőség.

A II. pillérben, azaz meglévő kölcsön, illetve pénzügyi lízing kiváltása céljából kötött KKV Szerződések aránya egy adott hitelintézet esetében nem haladhatja meg a két pillérben általa és refinanszírozott intézményei által összesen kötött KKV Szerződések összegének 10 százalékát. Ha tehát egy hitelintézet a program keretében kihelyez 100 egységnyi hitelt, abból legalább 90 egységnek új hitelnek kell lennie. Új hitelnek minősül az 1.5. pont szerinti beruházási célú kölcsön és pénzügyi lízing, forgóeszközök finanszírozására nyújtott kölcsön, vevőkövetelések finanszírozására nyújtott faktoring⁸, valamint EU-s támogatás előfinanszírozására nyújtott kölcsön, ha azt nem valamely hitelintézetnél vagy pénzügyi vállalkozásnál már fennálló kölcsön vagy pénzügyi lízing törlesztésére fordítják, illetve ezek finanszírozására a KKV nem vett fel más hitelt.

⁴ Ideértve a nyílt végű és zárt végű pénzügyi lízinget, de nem ideértve az operatív lízinget.

⁵ Faktoring alatt a Hpt. szerinti követelésvásárlási tevékenységet kell érteni az 1.5 pontban foglalt korlátozásokkal.

⁶ Jelen Terméktájékoztató hatályba lépésekor a 23/2013. (XI. 6.) MNB rendelet.

⁷ Az MNB a rendelkezésre álló keretösszeg kihasználtságának számításakor a benyújtott KKV szerződések teljes összegét veszi alapul. Így a már benyújtott KKV szerződések egyes részleteinek folyósítása kérhető a rendelkezésre tartási időszak végéig (2014. dec. 31. 2015. jún. 30., illetve 2017. december 5.) akkor is, ha időközben a keretösszeg kimerül.

⁸ Vevőkövetelések finanszírozására nyújtott faktoring abban az esetben minősül új hitelnek, amennyiben új, korábban nem faktorált számlák finanszírozásához kapcsolódik.

Amennyiben egy hitelintézet egy pénzügyi vállalkozásnak refinanszírozási kölcsönt nyújt, úgy a hitelintézet köteles biztosítani, hogy ezen pénzügyi vállalkozás a fenti szabály szerint a II. pillérben felhasználható 10 százalékos mértékű kiváltási lehetőséggel is élhessen.

A hitelcélnek megfelelő felhasználást az 1.6. pont szerint a KKV-nak dokumentumokkal kell igazolnia, a folyósító hitelintézetnek, illetve pénzügyi vállalkozásnak pedig ezt ellenőriznie kell. Az I. és II. pillérbeli folyósítások arányára vonatkozó feltételnek a hitelintézet a rendelkezésre tartási időszak lezárultával, illetve a rendelkezésre álló keretösszeg ennél korábbi kimerülése esetén a végső benyújtási határidőt követő munkanapon kell, hogy megfeleljen⁹. Amennyiben a hitelintézet a II. pillérben ennél nagyobb összegben vett igénybe refinanszírozási hitelt, a 10% fölötti KKV Szerződésekre kapcsolódóan folyósított refinanszírozási hiteleket vissza kell fizetnie az MNB számára, azok az MNB általi folyósításától számított mindenkoros jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő büntető kamattal együtt¹⁰. Amikortól a program kihasználtsága elérte a 100 Mrd forintot, az MNB a keretösszeg kihasználtságának mértékét minden naptári hónap első keddi munkanapján közzéteszi a megelőző hét utolsó munkanapjával bezárólag beküldött KKV Szerződések összegei alapján.

A megkötött KKV Szerződésekről szóló adatszolgáltatás első beküldésének utolsó lehetséges napja mindkét pillér esetében 2014. december 30., a keretösszeg korábbi kimerülése esetén pedig az MNB által közzétett végső benyújtási határidő. Az üzletkötésre és a folyósításra legkésőbb 2014. december 31-én van lehetőség a következő két kivétellel¹¹. 1) Tekintettel a beruházások megvalósításának hosszabb időigényére, az I. pillér keretében nyújtott (nem kiváltott) beruházási kölcsönök esetében lehetőség van a refinanszírozási hitel egy vagy több részletének folyósítását 2015. június 30-ig kérni, de a szerződéses összeg minimum 30%-ának lehívására és KKV általi felhasználására sor kell kerülnie 2015. február 27-ig¹². 2) Faktoring finanszírozás esetében lehetőség van a refinanszírozási hitel folyósítását 2017. december 5-ig kérni, továbbá a hitel teljes futamideje alatt van lehetőség rulírozásra, de a lehívott állomány változtatása (növelése és csökkentése is; a KKV Szerződés összege erejéig) csak minden hónap első keddi munkanapján lehetséges (lehívási nap)¹³.

A refinanszírozás céljából adatszolgáltatással bejelentett KKV Szerződések összegének azon részére, amely a rendelkezésre tartási időszak végéig nem kerül lehívásra, az MNB 2 százalékos, egyszeri (nem időarányos) rendelkezésre tartási jutalékot számít fel, amely a lehívási kötelezettségét megszegő félre (levelezett hitelintézet, pénzügyi vállalkozás vagy KKV) továbbhárítható. Az I. pillér keretében nyújtott beruházási kölcsönök esetében a szerződéses összeg 30%-a tekintetében a 2015. február 27-ig le nem hívott rész után fizetendő a rendelkezésre tartási jutalék (ugyanakkor a rendelkezésre tartás nem szűnik meg, azaz ezen rész is lehívható a rendelkezésre tartási időszak végéig), a fennmaradó 70%-a tekintetében pedig a 2015. június 30-ig le nem hívott rész után. Faktoring finanszírozás esetében a rendelkezésre tartási jutalék a KKV Szerződések összegének 2015. június 30-ig le nem hívott része után¹⁴ fizetendő.

1.4. A KKV Szerződés adásával szemben támasztott elvárások

A mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásánál a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény fogalmai az irányadóak, hitelt a program keretében kizárólag a törvényben előírt feltételeknek megfelelő, belföldi székhelyű KKV-k igényelhetnek. A törvény szerint nem minősül KKV-nak az a vállalkozás, amelyben az állam vagy az önkormányzat közvetlen vagy közvetett tulajdoni részesedése - tőke vagy szavazati joga alapján - külön-külön vagy együttesen meghaladja a 25%-ot. Továbbá csak azon KKV vehet részt a

⁹ Az arány számítása az MNB-hez a program keretében adatszolgáltatásban bejelentett KKV Szerződések összegének alapul vételével történik.

¹⁰ A hitelintézet maga határozza meg, hogy mely szerződéseket veszi ki a programból a visszamenőleges büntetőkamat megfizetése mellett.

¹¹ A KKV Szerződés megkötésére és a kapcsolódó adatszolgáltatás MNB számára történő első benyújtására ezekben az esetekben is 2014. december 30-ig, illetve a végső benyújtási határidőig van lehetőség.

¹² A jelen Terméktájékoztató hatályba lépése előtt a program keretében megkötött beruházási szerződések esetén is van lehetőség a meghosszabbított lehívási lehetőségre akkor, ha a KKV szerződés ennek megfelelően módosításra kerül.

¹³ Az aktuális állomány változtatásához kapcsolódó adatszolgáltatást a hitelintézetnek az MNB számára előző munkanapon kell teljesítenie.

¹⁴ Tekintettel a rulírozás lehetőségére, a 2015. június 30-ig lehívott legmagasabb állományt figyelembe véve.

programban, amely a - hitelszerződés megkötésekor - akár külföldön lévő kapcsolt - és partnervállalkozásaival összevont (konszolidált) éves beszámolója, annak hiányában a vállalkozás nyilvántartása alapján is KKV-nak minősül.

További elvárás a programban részt vevő KKV-val szemben, hogy a benne a KKV Szerződés megkötése után tulajdonszerzők és a KKV Szerződés megkötésekor nem KKV-nak és nem magánszemélynek minősülő tulajdonosok a KKV Szerződés megkötését követő 2 évben összesen legfeljebb 50 százalékos tulajdonosi részesedést birtokolhatnak (akár tőkeemelés, átalakulás, beolvadás, összeolvadás révén, ill. a közvetett tulajdonos(ok) személyében bekövetkező változásokat is figyelembe véve) azzal, hogy a KKV-kra vonatkozó fenti személyi feltételeknek meg nem felelő és nem magánszemély új, vagy a KKV Szerződés megkötésekor meglévő tulajdonosok részesedése összesen nem haladhatja meg a 25%-ot¹⁵. A KKV Szerződés megkötését követő 2 év után a hitel futamideje alatt a tulajdonszerzés mértéke az új tulajdonosok számára sincs korlátozva azzal, hogy 25% fölötti tulajdonrész csak a 2004. évi XXXIV. törvénynek megfelelő vállalkozás vagy magánszemély birtokolhat. Amennyiben ezen feltételek nem teljesülnek, a refinanszírozási kölcsönt haladéktalanul vissza kell fizetni.

1. táblázat: Az KKV adós tulajdonosi körére vonatkozó feltételek

	Hitel futamidejének első 2 évében	2 év után a hitel lejáratáig
A KKV Szerződés megkötésekor tulajdoni részesedéssel bírók, amelyek azóta is KKV-nak vagy magánszemélynek minősülnek	nincs korlátozás	
A KKV Szerződés megkötése után tulajdonszerző KKV vagy magánszemély	együttesen maximum 50%-ot birtokolhatnak	nincs korlátozás
Nem KKV vagy nem magánszemély tulajdonosok (függetlenül a tulajdonszerzés dátumától)	együttesen maximum 25%-ot birtokolhatnak	

A KKV Szerződés adósa nem lehet a hitelt nyújtó hitelintézet, illetve a pénzügyi vállalkozás kapcsolt vállalkozása¹⁶, valamint pénzügyi intézmény, pénzforgalmi intézmény vagy elektronikus pénz kibocsátó vállalkozás. A hitelintézet illetve pénzügyi vállalkozás továbbá nem nyújthat hitelt olyan KKV-nak sem, amely az adott hitelintézet illetve pénzügyi vállalkozás vezető beosztású dolgozójának¹⁷, vagy annak közeli hozzátartozójának (rész)tulajdonában áll, illetve amelyben azok vezető beosztást töltenek be.

A program keretében egyetemleges adósok kölcsöne vagy pénzügyi lízingje is kiváltható bármelyik adós által, ha az összes adós megfelel a fenti feltételeknek.

1.5. A KKV hitellel szemben támasztott követelmények

Az I. pillér keretében kapott kölcsön kizárólag beruházásra, forgóeszköz-finanszírozásra, és EU-s támogatás előfinanszírozásához használható fel, a következő korlátozásokkal. Az I. pillér keretében vevőkövetelések faktoring útján történő finanszírozására is van lehetőség. Az I. pillér keretében kapott pénzügyi lízingre¹⁸ a beruházási kölcsönökre vonatkozó alábbi szabályok vonatkoznak, azzal, hogy részesedésszerzés nem történhet pénzügyi lízingen keresztül.

Beruházási kölcsönök alatt a jelen program alkalmazásában a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Szmt.) 25. §-a szerint meghatározott immateriális javak és az Szmt. 26. § -a szerint meghatározott tárgyi eszközök beszerzésére, a már meglévő vagy bérelt, illetve lízingelt (amennyiben a beruházás aktiválásra kerül) eszközök átalakítására,

¹⁵ Ez alól kivételt jelent az öröklés útján történő tulajdonszerzés.

¹⁶ A 2000. évi C törvény (Szmt) szerint. Ennek a feltételnek a hitelszerződés megkötésekor kell fennállnia.

¹⁷ A következő személyek mindegyike: a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény (Hpt.) szerinti Vezető állású személy, a 2012. évi I. törvény (Mt.) szerinti Vezető állású munkavállaló, valamint 2014. március 15-ig a 2006. évi IV. törvény (Gt.) szerinti, 2014. március 15. után pedig az új Ptk. (2013. évi V. tv.) szerinti Ügyvezetés tagjai.

¹⁸ Ideértve a kizárólag új beruházáshoz kapcsolódó visszlízinget is, ahol az érintett eszköz a refinanszírozást megelőzően legfeljebb 30 nappal korábban került a KKV tulajdonába.

korszerűsítésére és kapacitásuk bővítésére nyújtható hitel. Emellett beruházási kölcsön folyósítható az Szmt. 27. §-a szerint meghatározott tartós részesedések közül a belföldi székhelyű 2014. február 28. előtt alapított vállalkozásban történő, legalább 10 százalékot elérő tulajdoni hányadot eredményező részesedés elérése céljából¹⁹. A KKV kölcsön adósa által előállított („saját rezsiz”, azaz számlákkal nem igazolható) beruházási (rész)tevékenység nem finanszírozható a program keretein belül. Az ingatlan-nyilvántartásban az épület fő rendeltetési jellege szerint lakóingatlanként²⁰ vagy üdülőként²¹ nyilvántartott ingatlan tulajdonjogának megszerzésére, építésére, bővítésére, felújítására vagy átalakítására a program keretén belül nem folyósítható beruházási hitel²². A program keretében csak olyan eszköz vásárolható, amely a vállalkozás üzleti tevékenységét szolgálja²³. A vásárolt eszköznek (ideértve az ingatlant is) a KKV üzleti célját kell szolgálnia, így az bérbe nem adható²⁴ ... A bérbeadás tilalma nem vonatkozik²⁵:

1. Azon KKV-kra, amelyek tevékenységei közt már 2014. február 28-án is szerepelt a TEÁOR 77-es főcsoportba („Kölcsönzés, operatív lízing”) tartozó tevékenység, és ennek keretében üzletszerűen adják bérbe azt az eszközt, amelyet a beruházási hitelből megvásárolnak.
2. Az üzletszerű bérbeadási céllal történő, kizárólag üzleti célú ingatlan építésére (ide értve a bővítést, de ide nem értve az átalakítást, felújítást) irányuló beruházás esetére, ha az adós tevékenységei között szerepel a TEÁOR 6820 szerinti ingatlan bérbeadás, illetve üzemeltetés.
3. A beruházás tárgyát képező eszköz (beleértve az ingatlant is) célcsoporton²⁶ belüli bérbeadására vagy üzemeltetésre történő átadására (függetlenül a KKV tevékenységétől) azzal, hogy a csoporton belüli bérbevevő vagy üzemeltető nem adhatja tovább harmadik, (csoporton kívüli) személynek a vásárolt ingatlan használatának jogát. Csoporton kívüli bérbeadás céljából ingatlanvásárlás nem finanszírozható, akkor sem, ha az üzletszerűen történik (a következő pontban leírt kivétellel).
4. Azokra a kereskedelmi ingatlanokra²⁷, amelyek 2014. március 31. előtt felmondásra került vagy nem teljesítővé vált²⁸ hitelek biztosítékeként (vagy lízingügylet tárgyaként) szolgáltak, illetve szolgálnak²⁹.

¹⁹ Nem vásárolható részesedés, illetve nem végezhető tőkeemelés olyan vállalkozásokban, amelyek tevékenysége ellentétben áll az eszközök vásárlása kapcsán említett feltételekkel (pl. vásárolt ingatlanok bérbeadása, személygépkocsik bérbeadása), azaz a részesedés szerzése nem használható visszaélészerűen a program keretei közt nem finanszírozható eszközök közvetett megvásárlására.

²⁰ A jelen Terméktájékoztató vonatkozásában lakóingatlan: a 1995. évi CXVII. törvény 3. § 73. pontja szerinti lakás.

²¹ Kivétekként üdülőként vagy lakóingatlanként nyilvántartott ingatlan tulajdonjogának megszerzésére, építésére, bővítésére, felújítására vagy átalakítására abban az esetben nyújtható kölcsön, ha a KKV a szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának részletes feltételeiről és a szálláshely-üzemeltetési engedély kiadásának rendjéről szóló 239/2009. (X.20.) Korm. rendelettel szabályozott tevékenységek közül a Korm. rendelet 2.§ c)-g) alpontjaiban meghatározott, szálloda, panzió, kemping, üdülőház, közösségi szálláshely üzemeltetését végzi ebben az épületben, vagy annak végzésére építi az ingatlant. Az építés kivételével a KKV-nak rendelkeznie kell a szálláshely-üzemeltetés végzéséhez szükséges hatósági engedéllyel, amelyet igazolni kell a finanszírozó felé, építés esetében pedig azt a hitel utolsó részletének folyósításától számított 1 éven belül meg kell szerezni és be kell mutatnia a finanszírozó számára. Ennek meghiúsulása esetén a célnak nem megfelelő felhasználás jogkövetkezményei az irányadók. A 2013. évi CXXII. törvény szerint (5.§ 25.) tanyának minősülő ingatlanok esetében kizárólag olyan, a tanyán lévő lakóingatlanról elkülönülő létesítmény építésére, bővítésére, felújítására vagy átalakítására nyújtható beruházási kölcsön, amely kizárólag a KKV üzleti tevékenységét szolgálja (tanya vásárlása tehát nem finanszírozható). Ennek ellenőrzése az építési engedélyezési dokumentáció, a tulajdoni lap és a vázrajz alapján kell, hogy megtörténjen.

²² A továbbértékesítési célból vásárolt vagy előállított eszközök (beleértve a lakóingatlanok és üdülők kivételével az ingatlanokat is), azaz készletek finanszírozására a forgóeszköz-finanszírozási kölcsön feltételei vonatkoznak.

²³ E feltétel megszegésének minősül ingatlanberuházás esetén az ingatlan futamidő alatti átminősítése lakó- illetve üdülőingatlaná.

²⁴ A fennálló bérleti jog a tulajdonátruházástól számított, termőföld esetén legfeljebb 6 hónapig, egyéb ingatlan esetén legfeljebb 3 hónapig tartható fenn.

²⁵ Ezek a megengedő feltételek azonban nem használható visszaélészerűen olyan célra, hogy a program feltételeinek meg nem felelő vállalkozások (vagy magánszemélyek) tartós használatába kerüljenek a vásárolt eszközök.

²⁶ Csoportnak ebben az esetben az tekinthető, ha a bérbe vevő is KKV, és mindkét KKV tulajdonosi köre legalább 50%-ban – akár közvetetten, – azonos. Termőföld vásárlás finanszírozása és bérbeadása esetén az is elfogadható, ha a hitelt felvevő tulajdonos közvetlen hozzátartozóival együtt birtokolja a földet bérbe vevő gazdasági társaság tulajdonjogának legalább 50%-át.

²⁷ Kereskedelmi ingatlanok alatt olyan, teljesen üzleti célt szolgáló ingatlanok értendők, amely részben sem lakóingatlan vagy üdülő (kivéve, amennyiben az a 21-es lágjegyzetnek megfelelő szálláshely-szolgáltatás nyújtása céljából kerül üzemeltetésre átadásra).

Beruházási kölcsön ilyen esetekben az ingatlan megvásárlására, valamint ezt követő átalakítására, korszerűsítésére, felújítására nyújtható. A megvásárlás történhet a) akár közvetlenül az eredeti adóstól, illetve zálogkötelezettől (amennyiben a korábbi hitelt másik hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás nyújtotta, akkor annak hozzájárulásával) b) akár felszámolási eljárás, végrehajtás vagy nyilvános árverés keretében, valamint c) lehetőség van a korábbi hitelt (vagy lízinget) nyújtó hitelintézettől (ideértve annak ingatlankezeléssel foglalkozó konszolidált leányvállalatát is) vagy pénzügyi vállalkozástól történő vásárlásra is, amennyiben az ingatlan annak tulajdonában van (akár lízingbeadóként, akár a biztosíték megszerzése által). A hitelt felvevő KKV nem lehet azonos a korábbi adóssal, és a tulajdonosi körük legalább 50%-ban különböző kell, hogy legyen.³⁰ A KKV-nak az ingatlan megvásárlásához legalább 20% önrészt kell biztosítania, továbbá a kölcsönrel szemben elvárás a legalább negyedévenkénti kamatfizetés, valamint a hitelösszeg legalább 5%-ának törlesztése a futamidő minden évében, legfeljebb 1 éves - tőketörlesztésre vonatkozó - türelmi időt követően.

Személygépkocsi³¹ beszerzése kizárólag abban az esetben finanszírozható, ha a KKV főtevékenysége 2014. február 28-tól folyamatosan személyszállítás. Amennyiben a beruházással érintett eszköz tulajdonjoga vagy használatának joga átruházásra kerül, a hitelt vissza kell fizetni. Amennyiben a hitellel finanszírozott beruházásnak egy része kerül átruházásra, abban az esetben a hitel fennálló összegének az érintett eszköz(ök)höz kapcsolódó hányadát kell csak visszafizetni. A fent említett feltételeknek a hitel futamideje alatt végig fenn kell állnia, ellenkező esetben annak visszafizetése a feltétel megszegésekor vagy meghiúsulásakor azonnal esedékes. A beruházási hitelek futamideje legfeljebb 10 év lehet.

Forgóeszköz-finanszírozási kölcsön alatt a jelen program alkalmazásában az Szm. 28. § (2)-(4) bekezdése szerint meghatározott készletek vásárlására és az Szm. 29. § (2) bekezdése szerint meghatározott, nem lejárt vevőkövetelések finanszírozására nyújtott kölcsönt kell érteni. A program keretében nyújtott forgóeszköz-finanszírozási kölcsön futamideje az első részlet folyósításától számítva legfeljebb 3 év lehet³², és a futamidő alatt végig teljesülnie kell az itt előírt feltételeknek. Az épület fő rendeltetési jellege szerint lakóingatlan³³ vagy üdülő tulajdonjogának továbbértékesítési céllal történő megszerzésére, építésére, bővítésére, felújítására vagy átalakítására a program keretén belül nem folyósítható forgóeszköz-finanszírozási kölcsön.

Factoring alatt a jelen program alkalmazásában az Szm. 29. § (2) bekezdése szerint meghatározott, nem lejárt vevőkövetelések³⁴, azok fedezete mellett történő finanszírozását, illetve ezen követelések faktor általi megvásárlását kell érteni. A program keretében nyújtott faktoringkeret futamideje az első részlet folyósításától

²⁸ Nemteljesítés alatt az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-i 575/2013/EU rendelete a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról 2. alszakaszának 178. cikke alapján a hitelintézet által ekként nyilvántartott ügyletek értendők. A nemteljesítőként való nyilvántartásnak az átsorolás időpontjától kezdve, folyamatosan fenn kell állnia.

²⁹ A korábbi finanszírozást nyújtó hitelintézetnek vagy pénzügyi vállalkozásnak igazolnia kell az ingatlan e feltételeknek való megfelelését.

³⁰ A vevő KKV minden esetben nyilatkozni köteles, hogy sem ő, sem – a megelőző 3 évben – többségi tulajdonosa vagy legalább 50%-ban azonos tulajdonosi körébe tartozó vállalkozás nem volt adósa annak a hitelnek, amely mögött az adásvétel tárgyát képező ingatlan biztosítékul, illetve lízingtárgyként szolgál(t). Erről a tényről a finanszírozást nyújtó hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás is a tőle elvárható gondossággal köteles meggyőződni. Ennek a feltételnek akkor is fenn kell állnia, ha az ingatlan vásárlása saját használat, és nem bérbeadás céljából történik.

³¹ Személygépkocsi alatt az 1995. évi CXVII. tv. 3. § 45. pontjában szereplő meghatározás szerinti gépkocsikat kell érteni, kivéve azokat, amelyek 8704 vámtarifaszámmal rendelkeznek.

³² A jelen Terméktájékoztató hatályba lépését megelőzően, a program keretében 1 éves maximális futamidővel kötött forgóeszköz-finanszírozási kölcsönszerződések módosíthatók a jelen feltételek szerinti 3 éves futamidőre (a lakóingatlan vagy üdülő finanszírozására felvett forgóeszközhitel-szerződések kivételével) azzal, hogy az nem irányulhat visszaélésszerűen az adós fizetési nehézségei miatt történő átstrukturálás céljára. Átmenetileg nyújtható hitel a korábbi, 2014. május 4-ig hatályos terméktájékoztatóban foglaltak szerint legfeljebb 1 éves forgóeszközhitel lakóingatlan vagy üdülő továbbértékesítési célú megvásárlására vagy építésére ilyen üzleti tevékenységet végző KKV számára abban az esetben, ha a hitelkérelem benyújtásra kerül május 15-ig, és a szerződés kötésre június 15-ig sor kerül.

³³ A jelen Terméktájékoztató vonatkozásában lakóingatlan: a 1995. évi CXVII. törvény 3. § 73. pontja szerinti lakás.

³⁴ Ennek a számla befogadásakor kell megfelelni.

számítva legfeljebb 3 év lehet, de maximálisan 2017. december 29-ig tarthat³⁵. Legalább az aktuálisan lehívott refinanszírozási kölcsönnek megfelelő faktorált követelésállománynak a következő hónap lehívási napjáig folyamatosan fenn kell állnia³⁶.

EU-s támogatás előfinanszírozására nyújtott kölcsönök alatt a jelen program alkalmazásában az Európai Unió forrásból, az Európai Unió Támogatási programok keretében elérhető vissza nem térítendő támogatás, valamint az ezen támogatásokhoz kapcsolódó, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség jogutódaként közreműködő szervezetek, illetve a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal által – akár nemzeti forrásból – folyósított nemzeti támogatások (pl. társfinanszírozás és átmeneti³⁷ nemzeti támogatások; de ide nem értve az uniós állami támogatási szabályok – csoportmentességi rendeletek, csekély összegű de minimis rendeletek és notifikált programok – alapján nyújtott támogatásokat) előfinanszírozására nyújtott hiteleket kell érteni. Az ilyen célra nyújtott kölcsönök futamideje legfeljebb 10 év lehet, azzal, hogy a támogatás folyósításakor az annak előfinanszírozására nyújtott kölcsönösszeg visszafizetése egy összegben (a támogatás több részletben történő folyósítása esetén a folyósított rész összegéig) esedékes.

A program keretében nem finanszírozhatóak a hiteligénylő vállalkozás közvetlen vagy közvetett tulajdonosaitól, vezető tisztségviselőitől, vezető állású munkavállalójától, illetve e személyek közeli hozzátartozóitól, és mindezen személyek akár résztulajdonában, illetve irányítása alatt álló vállalkozásoktól történő, továbbá cégcsoporton belüli és a cégcsoport kapcsolt vállalkozásai közötti vásárlások és vevőkövetelések, valamint ezen vállalkozásokban történő részesedésszerzések és tőkeemelések, továbbá mindezen személyek visszerhes közreműködésével megvalósítandó beruházások³⁸.

A program keretein belül korábban saját forrásból megvásárolt és kifizetett eszközök utófinanszírozása nem megengedett, kivéve a beruházási és EU-s támogatás előfinanszírozására nyújtott hitelek esetében az egyes folyósítások előtt legfeljebb 30 nappal saját forrásból kifizetett számlák egy csomagban történő refinanszírozását.

A II. pillér keretében kizárólag ugyanazon KKV által belföldi hitelintézetétől vagy pénzügyi vállalkozástól felvett forint vagy deviza alapú kölcsön vagy pénzügyi lízing kiváltására nyújtható finanszírozás³⁹. Csak beruházásra, forgóeszköz-finanszírozásra, EU-s támogatás előfinanszírozására felvett forint kölcsön vagy pénzügyi lízing – illetve eredetileg ilyen célra korábban felvett kölcsön vagy pénzügyi lízing kiváltására felvett forint kölcsön vagy pénzügyi lízing – váltható ki a program keretében. Deviza alapú kölcsön vagy pénzügyi lízing kiváltása esetén nem állnak fenn ezek a megkötések annak eredeti céljára vonatkozóan, azonban feltétel, hogy a kiváltásra kerülő kölcsön vagy pénzügyi lízing – vagy az azzal kiváltott korábban felvett deviza alapú kölcsön vagy pénzügyi lízing – folyósítása 2013. március 31. előtti legyen, és a kiváltandó tartozás teljes összege ezen időpont óta folyamatosan devizában álljon

³⁵ Olyan vevőkövetelésről benyújtott számla nem refinanszírozható, aminek fizetési határidőre vonatkozó dátuma a faktoringkeret lejáratá utáni. A refinanszírozási hitel a faktoringkeret lejáratakor teljes összegben esedékessé válik függetlenül attól, hogy e dátumig befolyt-e a vevőtől a számakövetelés összege.

³⁶ Ha bármilyen okból mégis a refinanszírozási kölcsön adott hónapban lehívott összege alá csökken a faktorált vevőállomány, akkor a refinanszírozási kölcsönt ezzel az összeggel haladéktalanul kötelezően elő kell törleszteni (akár két lehívási nap között is). Lehetőség szerint azonban olyan összegben kell meghatározni a lehívott kölcsönt, amelynek megfelelő vevőkövetelés-állomány előreláthatólag fenntartható a következő lehívási napig.

³⁷ Korábban kiegészítő nemzeti támogatások.

³⁸ Cégcsoportnak kell tekinteni, ha egyik vállalkozás a másikban közvetlenül vagy tulajdonosán keresztül a szavazati jog vagy a tulajdonjog legalább 20%-át gyakorolja; résztulajdonlásnak a 20 százalékot elérő részesedés birtoklását kell érteni; irányítás alatt a szavazati jogok legalább 20 százalékának birtoklását, továbbá a 2012. évi I. törvény (Mt.) szerinti Vezető állású munkavállalót, valamint 2014. március 15-ig a 2006. évi IV. törvény (Gt.) szerinti, 2014. március 15. után pedig az új Ptk. (2013. évi V. tv.) szerinti Ügyvezetés tagjait kell érteni. Öröklés esetén, kivételként megengedett az örökostől történő, cégcsoporton belüli részesedésvásárlás függetlenül a résztulajdonlás mértékétől. Csoporton belüli adásvételnek kell tekinteni azt az esetet is, ha az érintett eszközt a csoporttag lízingeli és az jogilag a lízingbeadó tulajdonában van.

³⁹ A kiváltott hitel lehet folyószámlahitel is az abból kihasznált rész erejéig (mivel csak ez esetben biztosítható, hogy a kiváltó hitel teljes mértékben a kiváltott hitel visszafizetését szolgálja), amennyiben a Hitelintézet számára a KKV igazolja, hogy az kiváltásakor - illetve azt követően az új hitel futamideje alatt is - a forgóeszköz-finanszírozási hitelek jelen tájékoztatóban meghatározott céljainak megfelelő eszközök finanszírozását szolgálja, azonban a program keretében nyújtott hitel nem lehet folyószámlahitel. A II. pillérben nem lehetséges fennálló faktoring finanszírozás kiváltása, azaz más forrásból már faktorált, illetve megvásárolt vevőkövetelés (re)finanszírozására nincs mód.

fenn. Kiváltás esetén a kiváltó hitel futamideje eltérhet a kiváltott kölcsön, illetve pénzügyi lízing futamidejétől (kivéve az NHP keretében nyújtott hitelek kiváltását⁴⁰), de forgóeszköz- és szabad felhasználású — azaz minden beruházástól és EU-s támogatás előfinanszírozásától eltérő célú — kölcsön kiváltása esetén a kiváltó hitel futamideje nem haladhatja meg az 3 évet. Pénzügyi lízinggel csak beruházási célú kölcsönt vagy pénzügyi lízinget lehet kiváltani. Forint kölcsön és pénzügyi lízing kiváltása esetén is teljesülniük kell az I. pillérre vonatkozóan meghatározott – a kiváltott kölcsön, illetve pénzügyi lízing célja szerinti – fenti feltételeknek. 2014. február 28-át követően átstrukturált vagy 90 napon túl⁴¹ nem teljesítő kölcsön vagy pénzügyi lízing kiváltására nincs lehetőség.

Az I. pillérben a rendelkezésre tartási időszak teljes futamideje alatt minden hitelcél esetén van lehetőség több részletben történő folyósításra, míg a II. pillér esetében a hitel folyósítása kizárólag egy részletben történik.

Mind a program keretében nyújtott, mind a kiváltott kölcsönök és pénzügyi lízingek tekintetében átstrukturálás alatt a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 250/2000. (XII. 24.) Korm. rendeletben meghatározott fogalmat kell érteni. A program keretében nyújtott hitelek tekintetében továbbá akkor is átstrukturálásnak minősül a fennálló tőketartozás 25 százalékát meghaladó rész törlesztési ütemezésének a futamidő végének irányába történő megváltoztatása⁴² az adott szerződés első adatszolgáltatáskori állapotához képest, ha arra nem a KKV — fent hivatkozott Korm. rendelet 2. § 48. pont a) alpontja szerinti — fizetési nehézségei miatt kerül sor, kivéve ha az csak a tőketörlesztés hónapon belüli dátumát érinti⁴³. A KKV szerződés ilyen címen a kölcsön futamideje alatt legfeljebb kétszer módosítható, a módosítások együttesen sem haladhatják meg a fenti mértéket. Az előtörlesztés miatti változások nem minősülnek átstrukturálásnak.

Amennyiben a KKV (elő)törleszti a hitelt, akkor a hitelintézetnek is ugyanilyen mértékben kell a refinanszírozási kölcsönt visszafizetnie az MNB felé (ezzel az összeggel automatikusan csökken a Hitelintézet Lehívható Hitelkerete), és az esetlegesen közbeiktatott pénzügyi vállalkozásnak is a hitelintézet felé.

A KKV-knak a program keretében nyújtható hitel alsó határa 3 millió forint. Az igénybevétel felső határa 10 milliárd forint, amely az NHP első és második szakaszában történő együttes igénybevételre vonatkozik az alábbiak szerint: az új kölcsönök és a forinthitel-kiváltások, az új pénzügyi lízingek és forintlízingek kiváltásai, illetve az új faktoringkeretek az NHP első és második szakaszában együttesen nem haladhatják meg a 10 milliárd forintot; az első szakasz II. pillérében és a második szakasz II. pillérében történő devizahitel-, illetve deviza pénzügyi lízing kiváltások együttes értéke szintén legfeljebb 10 milliárd forint lehet. Ezek a felső összeghatárok a KKV-nak a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény szerinti partnervállalkozásaival és kapcsolódó vállalkozásaival együtt, a programban résztvevő összes hitelintézettől és pénzügyi vállalkozástól kapható maximális összeget is jelentik.

Az MNB jogosult a KKV-hitel MNB által előírt feltételeknek való megfelelését ellenőrizni. Ennek érdekében bármikor betekinhet az adott KKV-val kötött kölcsön-, lízing-, illetve faktorszerződésbe a hitelintézet és pénzügyi vállalkozás közötti szerződésbe és egyéb, a hitelfelhasználásra vonatkozó dokumentumokba, valamint közvetlenül pénzügyi vállalkozástól és a KKV-tól is kérhet tájékoztatást (lásd még 3.2 pont).

1.6. A hitel folyósítása, hitelcél ellenőrzése

⁴⁰ Az NHP első vagy második szakaszában folyósított hitel kiváltása esetén tekintettel kell lenni az átstrukturálás tilalmára, így arra legfeljebb a korábbival azonos hátralévő futamidő mellett van lehetőség. Az NHP keretében nyújtott refinanszírozási kölcsönök hitelintézetek, illetve pénzügyi vállalkozások közti átvállalására nincs lehetőség.

⁴¹ A kiváltó hitel folyósításakor fennálló késedelem az irányadó e tekintetben.

⁴² A jelen Terméktájékoztató hatályba lépése előtt 3 évnél rövidebb futamidővel megkötött forgóeszközhitel maximum 3 éves futamidőre meghosszabbíthatóak, a tőketörlesztés ehhez kapcsolódó átütemezése nem minősül átstrukturálásnak.

⁴³ A jelen Terméktájékoztató hatályba lépését megelőzően, a program keretében 1 éves maximális futamidővel kötött forgóeszköz-finanszírozási kölcsönszerződések a jelen feltételek szerinti 3 éves futamidőre történő módosítása nem számít átstrukturálásnak, ha arra nem az adós fizetési nehézségei miatt kerül sor.

A fentiekben leírt hitelcélokkal, illetve feltételekkel nem összeegyeztethető felhasználás megnehezítheti az NHP céljainak elérését, csökkentheti a program hatékonyságát. Az MNB ezért elvárja, hogy a programban részt vevő hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások kiemelt gondossággal járjanak el a nem szándékolt, azaz a program céljaival, szellemiségével nem összeegyeztethető felhasználás kiszűrése érdekében.

A KKV hitel folyósítása a jelen Terméktájékoztatóban előírt hitelcél igazolása mellett történhet. A hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás a hitelt a KKV általi (illetve pénzügyi lízing esetén a lízinget nyújtó általi), dokumentumokkal igazolt tényleges felhasználás napjánál előbb nem folyósíthatja a KKV, illetve a pénzügyi vállalkozás számára, kivéve a készletvásárlásra nyújtott kölcsönt, ahol a KKV-nak a folyósítást követően 15 nap áll rendelkezésre a kölcsön hitelcéljának megfelelő felhasználására.

A hitelcéljának megfelelő felhasználást a KKV Szerződést kötő hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás köteles, az MNB, valamint a refinanszírozást nyújtó hitelintézet pedig jogosult ellenőrizni. A hitelintézet, illetve pénzügyi vállalkozás forgóeszköz finanszírozására nyújtott kölcsön esetén a hitelcél futamidő alatti teljesülésének ellenőrzését legalább negyedévente köteles elvégezni. A beruházási hitelre vonatkozó, 1.5 pont szerinti feltételek teljesülését a hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás legalább évente köteles ellenőrizni. Az MNB nem határozza meg részleteiben, hogy a KKV-val szerződést kötő finanszírozó milyen módon ellenőrizze a célnak megfelelő felhasználást, mint ahogy az ennek keretében elfogadható dokumentumok körét sem, ugyanakkor köteles a tőle elvárható módon és mértékben mindent megtenni, hogy eleget tegyen ezen ellenőrzési kötelezettségének. A csoporton belüli tranzakciókra, a részesedés szerzésére, illetve bérbeadás esetén a bérbevevők körére vonatkozóan az 1.5 pontban, valamint a programban részt vevő KKV-k tulajdonosi körére 1.4 pontban előírt részletezett feltételek teljesülését a hitelintézet csak a megvalósíthatóság ésszerű határain belül köteles ellenőrizni, de azok betartásáról a KKV-t nyilatkoztatni köteles.

Az agrárágazatot érintő, nem beruházási típusú EU-s közvetlen (pl. SAPS), nemzeti és vidékfejlesztési támogatások előfinanszírozása esetében a jogosultsági feltételeknek való megfelelés ellenőrzését követően a hitelintézet előfinanszírozást nyújthat. A támogatási feltételeknek való megfelelés és a hitelcéljának megfelelő felhasználás utólagos igazolása a támogatást folyósító intézmény által, az adott támogatási jogcím szerint kiállított támogatási határozattal (ill. magával a folyósító intézménytől befolyt támogatással) történik. Beruházáshoz kapcsolódó támogatások előfinanszírozása esetén azonban a folyósításra csak a támogatás megítélését bizonyító dokumentum (pl. támogatási szerződés, értesítő levél) és a felhasználást igazoló bizonylat(ok) bemutatása mellett kerülhet sor.

Amennyiben a hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás a program keretében nyújtott hiteleket átstrukturálja, megújítja, vagy a KKV azok vonatkozásában 90 napot meghaladó késedelembe esik, akkor a hitelintézetnek az ahhoz kapcsolódó refinanszírozási hitelét haladéktalanul vissza kell fizetnie az MNB részére. A KKV-val kötött szerződést ugyanakkor nem kell felmondani ezekben az esetekben, az a program keretein kívül fenntartható, módosítható.

Megújítás alatt a KKV Szerződésből eredő tartozások átvállalását és a jogok engedményezését, valamint a KKV Szerződés eredeti szerződő felek általi újrakötését kell érteni.

A hitelintézet és a refinanszírozó hitelintézeteken keresztül a pénzügyi vállalkozás az I. és a II. pillér keretében kapott kölcsönt legfeljebb 2,5% éves kamatmarzs melletti kölcsön, pénzügyi lízing, illetve faktoring nyújtásával adhatja tovább a KKV számára, amely a finanszírozást nyújtó által választott összetételben tartalmazhatja az ügyleti kamatlábat és egyéb díjjellegű elemeket. A hitelintézet a pénzügyi vállalkozás felé, illetve ernyőbank a levelezett intézmény felé a tevékenységéért legfeljebb éves 0,5 százaléknak megfelelő mértékű díjazást számíthat fel azzal, hogy a KKV adós számára fizetendő teljes hitelköltség továbbra sem haladhatja meg a 2,5 százalékos maximális kamatmarzsot. Ezen felül azonban — a keretszerződésben meghatározott, a program vagy a KKV Szerződés feltételeinek nem teljesítéséhez kapcsolódó büntető jellegű kamat, késedelmi kamat, valamint egyéb, kizárólag szerződésszegéshez kapcsolódó díjat és költséget (pl. a leszerződött KKV kölcsön igénybevételének elmaradása miatt a KKV-ra áthárított rendelkezésre tartási jutalékot) kivéve — semmilyen további kamatot, költséget, díjat, jutalékot nem számíthat fel a KKV-nak a KKV Szerződéssel összefüggésben, és a kockázatot csökkentő biztosítékok (garancia,

kezesség hitelösszegre vetített díja⁴⁴) is csak ezen kamatmarzs terhére vehetők igénybe. A hitelintézet, illetve pénzügyi vállalkozás a KKV kölcsönrel kapcsolatos, harmadik személynek fizetendő költségeket (így különösen: a közjegyzői díj, értékbécselés díja, földhivatali díjak, fedezetmódosítási díj, biztosítási díj⁴⁵ stb.) a KKV-ra terhelheti. Pénzügyi lízinget nyújtó pénzügyi vállalkozás vagy hitelintézet az ügylet megkötésével kapcsolatosan a fentiekben kívül biztosítási díjat, illetve az adott eszköz lízingbe adó általi megszerzését terhelő vagyonszerzési illetéket továbbháríthat a KKV-ra. Közvetítói díj vagy jutalék továbbhárítása a pénzügyi termék igénybevételével kapcsolatosan nem lehetséges.

1.7. Fedezetek elfogadása

A program keretein belül az MNB fedezett kölcsönt nyújt a hitelintézetek számára. Ez azt jelenti, hogy – minden más jegybanki kölcsönhöz hasonlóan – az MNB javára nyújtott biztosítékok elfogadási (a továbbiakban: fedezeti) értékének minden pillanatban teljes egészében fedeznie kell az MNB kölcsönkövetelését az adott hitelintézettel szemben. Az NHP keretében nyújtott kölcsön esetében az MNB „A Jegybank forint- és devizapiaci műveleteinek üzleti feltételei”-ben meghatározott elfogadható fedezetek körén felül fedezetként elfogadja a hitelintézet a program keretében KKV-nak nyújtott kölcsönből, pénzügyi lízingből, vagy faktoringból eredő követelését, a levelezett hitelintézetnek vagy pénzügyi vállalkozásnak nyújtott refinanszírozási kölcsönből eredő követelését (együtt Hitelkövetelés), azok tőkeösszegére számított haircuttal csökkentett fedezeti értéken.

A KKV Szerződésből, illetve levelezett hitelintézetnek vagy pénzügyi vállalkozásnak nyújtott kölcsönből eredő Hitelkövetelésen történő zálogjog⁴⁶ alapítása esetén az MNB a program keretében létrejött Hitelkövetelést minden esetben a KKV kölcsön, pénzügyi lízing vagy faktoring mögötti garancia mértékétől függően minimum 50, maximum 80 százalékos értéken mint fedezeti értéken fogadja el⁴⁷. A fennmaradó részt pedig „A Jegybank forint- és devizapiaci műveleteinek üzleti feltételei”-ben meghatározott elfogadható fedezetekkel kell biztosítani.

A hitelintézet a keretszerződés aláírásakor - az NHP első szakaszától függetlenül - választhatja azt is, hogy a refinanszírozási kölcsönökhöz kapcsolódó fedezeti kötelezettségét kizárólag a normál jegybankképes fedezetek nyújtásával kívánja teljesíteni. A hitelintézet a keretszerződésben tett választását a program során nem változtathatja meg.

⁴⁴ A hitelösszegre vetített garanciadíjat a garanciaszervezet által meghatározott mértékben kell figyelembe venni, függetlenül a garanciaszervezet üzletszabályzata szerinti fizetési módtól és időtől. (Ennek megfelelően pl. egy 50 bp-os - hitelösszegre vetített - garanciadíjon felül legfeljebb 200 bp-nyi kamatot, díjat, jutalékot terhelhet a KKV-ra a hitelintézet, függetlenül attól, hogy a garanciadíj éven belül mikor kerül megfizetésre, ill. tekintet nélkül a tőkeösszeg tárgyévben belüli alakulására.)

⁴⁵ A követelésbiztosítás közvetlenül a faktornak fizetett díja kizárólag abban az esetben nem kell részét képezze a maximált kamatmarzsának, ha azt a KKV saját kockázatának csökkentése (visszkereset alóli mentesülés) érdekében önként kéri, és azt a faktor igazolhatóan önköltségen továbbítja a KKV felé.

⁴⁶ A 2014. március 15. előtt alapított óvadéki szerződések természetesen hatályban maradnak; ezen időpont után azonban a Ptk. módosulása miatt hitelkövetelésen óvadéki jog nem, csak (jel)zálogjog alapítható.

⁴⁷ Ezek a követelések automatikusan a fedezeti poolba kerülnek, azonban csak a program keretében nyújtott refinanszírozási hitelek fedezeteként használhatja őket a hitelintézet.

2. táblázat: A KKV Szerződéshez kapcsolódó garanciahányad és a Hitelkövetelés fedezeti értékének számításánál annak összegéből levont haircut kapcsolata

Garanciahányad	Haircut
0%-19%	50%
20%-39%	40%
40%-59%	33%
60%-79%	25%
80%-100%	20%

Az MNB kizárólag a Garantiqa Hitelgarancia Zrt., az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány, valamint a Magyar Vállalkozásfinanszírozási Zrt. által nyújtott azon készfizető kezességvállalást vagy garanciát ismeri el fedezeti szintet befolyásoló garanciának, amely mögött – jelenleg a Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény VI. fejezet 42., 43. valamint 46. §-ában meghatározott - állami viszontgarancia áll. A KKV-hitel biztosítékeként szolgáló egyéb garancia vagy készfizető kezesség nem befolyásolja az alkalmazott haircut mértékén keresztül a KKV-hitelkövetelés fedezeti értékét.

1.8. A KKV hitel mögötti biztosítékok

Az MNB a Növekedési Hitelprogram keretében nem írta elő, hogy milyen biztosíték mellett történjék a KKV-k hitelezése, illetve milyen biztosítékot kérjenek a hitelintézetek az általuk refinanszírozott intézménytől. A hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások a tevékenységükre vonatkozó jogszabályi előírásoknak és üzletpolitikájuknak megfelelően követelnek meg biztosítékot. Az ernyőbank az általa refinanszírozott intézmény számára előírhatja meghatározott fedezet kötelező alkalmazását vagy mellőzését.

Amennyiben a hitelintézet a Hitelkövetelésén az MNB javára zálogjogot alapít, akkor be kell küldenie a keretszerződés által előírt minden dokumentumot, ami a biztosíték MNB általi esetleges érvényesítéséhez szükséges. A jelzálogjog, illetve ingón vagy követelésen alapított zálogjog MNB javára történő átjegyzéséhez szükséges zálogkötelezetti hozzájárulást el kell előre készíteni (akár a KKV Szerződésbe foglalva), és a fenti dokumentumokkal együtt meg kell küldeni az MNB részére.

A hitelintézetnek és a pénzügyi vállalkozásnak biztosítania kell, hogy az őt megillető biztosítékok a KKV Szerződésből eredő hitelkövetelés átszállása esetén az MNB által is érvényesíthetőek legyenek. A hitelintézet és a pénzügyi vállalkozás nem tehet semmilyen olyan jognyilatkozatot, amely az MNB-nek a Hitelkövetelésből történő kielégítési jogát megszünteti vagy hátrányosan befolyásolhatja, valamint köteles megtenni minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy a KKV Szerződésből eredő követelések behajthatóak legyenek. Ennél fogva a hitelintézet és a pénzügyi vállalkozás - eltekintve a számára érdemi fedezeti értékkel nem bíró biztosítékoktól - olyan biztosítékot nem fogadhat el (pl. keretbiztosítéki jelzálogjog), ami az MNB által nem érvényesíthető a követelés átszállása esetén.

Ha a hitelintézet és a pénzügyi vállalkozás számára a KKV Szerződésből eredő Hitelkövetelés vonatkozásában a keretbiztosítéki jelzálogjog is biztosítékuul szolgál, és emellett kerül bejegyzésre a hitelintézet javára egy - az MNB számára átjegyezhető - új jelzálogjog a KKV Szerződésből eredő Hitelkövetelésre vonatkozóan, akkor azon alapelvek teljesülnie kell, hogy az MNB számára átszálló fedezetek nem bírhatnak alacsonyabb fedezeti értékkel, mint azok, amelyek a hitelintézet számára a tényleges fedezetet jelentik az NHP hitel nyújtásakor, ezért az MNB ezt csak az alábbi esetekben fogadja el biztosítékuul:

1) a KKV Szerződésből eredő Hitelkövetelés biztosítékeként létrejött új jelzálogjog megelőzi a keretbiztosítéki jelzálogjogot, és a ranghelycseréhez szükséges hozzájárulás (a bejegyzéshez szükséges egyéb dokumentumokkal együtt) a zálogjogi nyilvántartást vezetőhöz benyújtásra került;

2) amennyiben az 1) pontban foglaltak alkalmazására nincs mód (mert pl. egy másik hitelező jelzálogbejegyzése szerepel a hitelintézet keretbiztosítéki jelzálogjoga után), úgy elfogadható a soron következő szabad ranghelyre történő jelzálogbejegyzés is, ha a zálogtárgy hitelbiztosítéki értéke elégséges ahhoz, hogy fedezetet nyújtson a KKV Szerződésből eredő Hitelkövetelés kielégítésére ezen ranghely mellett is.

A KKV hitelek, és a pénzügyi vállalkozással kötött szerződés mögé bevont fedezetek módosítása megengedett az MNB külön jóváhagyása nélkül, ha ez nem érinti hátrányosan az MNB-t. Az MNB elfogadja az olyan módosításokat is, amelyek során a programba való befogadáskori, a hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás belső szabályzatai alapján számított fedezeti értékekből eredő fedezettségi arány megtartása mellett a KKV és a pénzügyi vállalkozás törlesztése következtében bizonyos fedezetek kiengedésére, vagy alacsonyabb fedezeti értékűre való cseréjére kerül sor. A módosításhoz kapcsolódó dokumentumokat minden esetben be kell küldeni az MNB részére.

Az MNB nem követeli meg a KKV Szerződés közjegyzői okiratba foglalását, kivéve ha a KKV Szerződésből eredő Hitelkövetelés és az azt biztosító fedezetek MNB általi érvényesítéséhez erre az okirati formára szükség van. Amennyiben a hitelintézet döntése alapján – vagy a zálogjogi nyilvántartásba bejegyzés céljából – kiállításra kerül közjegyzői okirat, úgy azt kell beküldeni az MNB részére.

2. A LEBONYOLÍTÁSI FOLYAMAT ÁTTEKINTŐ BEMUTATÁSA

2.1. A lebonyolítás alapelvei

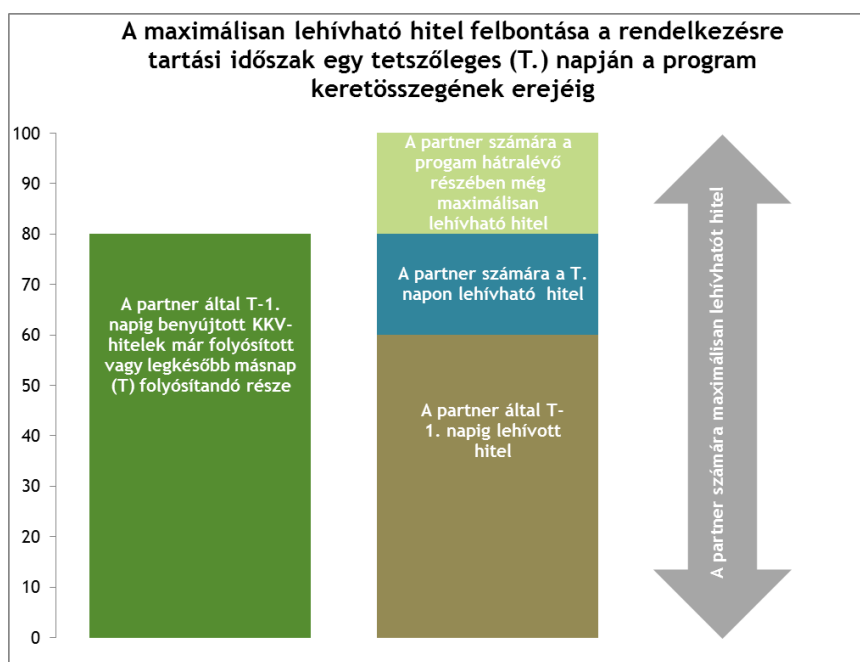
- Az MNB kizárólag a hitelintézet által már folyósított összeget refinanszírozza, tehát előfinanszírozást nem nyújt. Az MNB-s refinanszírozási hitelt tehát a hitelintézet legkorábban aznap kaphatja meg a jegybanktól, amikor maga is folyósít a KKV, illetve pénzügyi vállalkozás (vagy lízing esetén a beruházás tárgyát képező eszköz szállítója) számára.
- Lehetőség van a megkötött szerződést a folyósítás napjánál korábban bejelenteni az MNB-hez, de az MNB rendszere csak a folyósítás napjától kezdve veszi figyelembe a bejelentett KKV-hitel összegét az MNB-től lehívható hitelkeret megállapításakor. A folyósítás legkésőbbi lehetséges dátuma mindkét pillér esetében 2014. december 31. két kivétellel: 1) az I. pillér keretében nyújtott beruházási hitelek esetén 2015. június 30.; 2) faktoring esetén 2017. december 5.
- Az MNB 'pool' alapon kezeli a KKV-s hitelek refinanszírozását, tehát pillérenként egy fennálló hitelkövetelést tart nyilván a hitelintézettel szemben⁴⁸, amelynek értéke (fennálló tőkekövetelés összege) a behozott érvényes és már folyósított KKV-hitelek fejében kapott újabb folyósítással emelkedik, a törlesztésre került bejelentett KKV-hitelek tőkeösszegének csökkenése miatt vagy egyéb ok miatt a programból való kiesésével (90 napon túlnyúlóan nem teljesít, átstrukturálásra kerül, a hitelszerződés egyéb okok miatt megszűnik) pedig csökken.
- Az MNB által folyósított hitel lejáratát igazodik a refinanszírozott KKV-hitel lejáratához, de legfeljebb 2024. december 31. (lásd még a 4.2. pontot).
- Az MNB-hez fedezetként benyújtott Hitelköveteléseket az MNB névértéken (fennálló tőkeösszeg értékében) refinanszírozza, de jelzálog tárgyaként (pénzügyi biztosítékként) ennél a meghatározott haircut-tábla (lásd 1.7. pont) szerint csökkentett fedezeti értékben fogadja el.

T napon a hitelintézetnek a legkésőbb T napig folyósított KKV hitelek, illetve részfolyósítások összállománya alapján nyílik meg a joga az MNB-től a refinanszírozási hitelt lehívni, azzal, hogy a T napi lehívásnál az MNB a T-1 15:00-ig beérkezett adatokat veszi figyelembe. T napon esedékes törlesztéseket T-1 napon 15:00-ig kell jelenteni a hitelintézeteknek, ez alapján kerül sor a refinanszírozási hitel T napon történő törlesztésére. Faktoring hitelcél esetén a refinanszírozási hitel lehívására, illetve annak törlesztésére⁴⁹ az előző munkanapon beküldött adatszolgáltatás alapján csak minden hónap első keddi munkanapján van lehetőség.

⁴⁸ Az NHP első és második szakaszában folyósított hiteleket az MNB külön tartja nyilván.

⁴⁹ A 36-as lábjegyzetben részletezett esetben, a refinanszírozási hitel törlesztésére – tekintettel a hitelintézet törlesztési kötelezettségére – egyéb munkanapokon is van lehetőség.

1. ábra: A részt vevő hitelintézet (partner) – és a rajta keresztül közvetetten részt vevő pénzügyi intézmények – által a program keretében folyósított KKV-hitelállomány és az MNB-től lehívható refinanszírozási hitel viszonya

A jegybanki refinanszírozási kölcsön lehívásának folyamata a következőképpen valósul meg. A partner a KKV-kal – akár a levelezett hitelintézetei, illetve általa refinanszírozott pénzügyi vállalkozások által – megkötött új szerződésekről – illetve az egyes paraméterek megváltozásáról – minden nap 15:00 óráig nyújthat be adatszolgáltatást. Az MNB a jelentett, feltételeknek megfelelő KKV-hitelek összegében állapítja meg a hitelintézet számára rendelkezésre álló lehívható hitelkeretet a következő (T) napra vonatkozóan. A hitelintézet tehát másnap (T napon) ezen hitelkeret összegéig tudja a jegybank Pénz- és devizapiac igazgatósága (treasury) területénél a kölcsönügylet megkötését kezdeményezni, figyelembe véve természetesen a korábbi lehívásokat is. A folyósításra T napon kerül sor. A hitelintézetnek tehát a kívánt folyósítási napot megelőző munkanapon 15:00 óráig kell legkésőbb benyújtania az adatszolgáltatást a KKV-hitelről, és az adatszolgáltatást követő napon kölcsönügyletet kezdeményeznie. Míg egy adott KKV hitelről az első adatszolgáltatást az első folyósítási dátum és összeg ismeretében bármikor beküldheti a hitelintézet a kölcsönszerződés megkötése és a refinanszírozási hitel kívánt folyósítását megelőző nap között, a fennálló KKV-hitelkövetelés összegének megváltozását (akár növekedését részfolyósítás esetén⁵⁰, akár a csökkenést eredményező törlesztések, vagy a hitelt érintő egyéb események esetén) a hitelintézetnek a változást megelőző napon 15:00 óráig kell jelentenie, hogy a T napi üzletkötésre vonatkozóan az MNB ennek megfelelően frissíthesse a hitelintézet lehívható hitelkeretét. (Lásd még: 4.1 pont.)

2.2. A lebonyolítás lépései

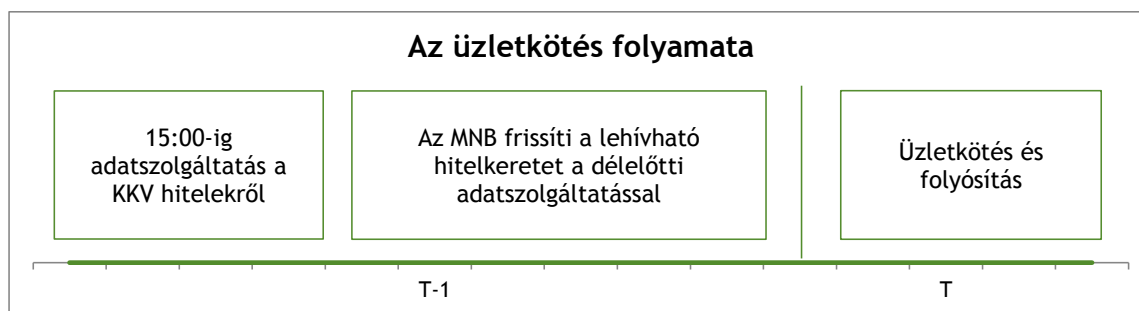
1. A hitelintézet vagy pénzügyi vállalkozás a program feltételeinek mindenben⁵¹ megfelelő hitelszerződést köt a KKV-val.
2. A hitelintézet a megkötött hitelszerződés(ek) adatai, illetve az egyes paraméterekben bekövetkezett változások alapján összeállítja az MNB által specifikált formában az MNB számára rendszeresen küldendő adatszolgáltatást (lásd 3.1. pont). MNB ajánlás: az adatcsomag naponta egyszer készüljön el, nagyfokú gondossággal (adatok és formátum pontossága) és lehetőleg négy szem elvű folyamat eredményeként.

⁵⁰ Csak az I. pillérben folyósított hitelek esetében lehetséges.

⁵¹ Tekintettel arra, hogy a folyósítás napján a folyósítandó összeg csak rendkívül indokolt esetben kérhető, az adatszolgáltatást egy hitelintézet csak akkor nyújtsa be, ha a folyósítási feltételek teljesültek, vagy biztosan teljesülni fognak.

3. A hitelintézet naponta 15:00-ig eljuttatja az elkészített adatcsomagokat az MNB számára a GIROHáló GiroFile kommunikációs szolgáltatás „szamvez” csatornáján (lásd 3.1. pont).
4. Az MNB erre a célra kifejlesztett feldolgozó rendszere fogadja és validálja az adatcsomagot és pár percen belül visszajelzést küld a hitelintézetnek az adatcsomagban szereplő rekordok (egyedi KKV-hitelszerződésekre vonatkozó sorok) befogadásáról vagy elutasításáról (lásd 3.1. pont). A visszajelzés szintén szabványos file-ban történik ugyanúgy a GIROHáló GIROfile csatornán történő küldéssel. Az MNB minden beküldött és beérkezett adatcsomagra visszajelez.
5. Amennyiben a program keretében a hitelintézet kéri a Hitelkövetelések fedezetként történő elfogadását, a hitelintézet legkésőbb a folyósítás napján 13:00-ig eljuttatja a bejelentett KKV-szerződések egy eredeti példányát, valamint a biztosítékokhoz kapcsolódó dokumentumokat az MNB expedíciójára jelen Terméktájékoztató 5. pontjában jelzetteknek megfelelően.
6. Az MNB 15:00-t követően belső feldolgozási folyamatok eredményeképpen kiszámítja, hogy az MNB-hez frissen bejelentett, illetve aktualizált, feltételeknek megfelelő KKV-hitelállomány alapján mekkora a hitelintézet teljes Lehívható Hitelkerete és ehhez képest mennyi MNB-s hitelt hívott le eddig. A kettő különbsége („Fennmaradó Lehívható Hitelkeret”) jelenti a kötelezően lehívandó MNB-s hitelösszeget a következő munkanapra vonatkozóan. Ez a szám lehet negatív is, amennyiben a törlesztések, valamint a valamilyen ok miatt inaktívvá vált hitelek tőkeösszege nagyobb az adott napon esedékes (rész)folyósítások összegénél. Ebben az esetben az MNB-s refinanszírozási hitel megfelelő mértékű törlesztése következik be.
7. A hitelintézet minden munkanapon (T nap) 13:00 és 15:00 óra között jelentkezhetsz üzletkötésre hitellehívás vagy törlesztés céljából az MNB üzletkötőinél, egyértelműen megjelölve, hogy melyik pillér keretében kíván hitelügyletet kezdeményezni. Az üzletkötés a 4.2 pontban jelzett módon és csatornákon történik.
8. A megkötött ügyletekről a hitelintézet az üzletkötést követően T napon a 4.3 pontban jelzett formátumban visszaigazolást (konfirmáció) kap.
9. a) T napon este (VIBER zárás után) az MNB az érvényes és T-1 nap 15:00-ig befogadott adatok alapján újra kiszámítja a megfelelő haircutokat érvényesítve a hitelintézet aktív és bejelentett Hitelkövetelések fedezetként való elfogadásából származó hitelkeretét (limitjét), ami hozzáadódik a hitelintézet által már a VIBER napközbeni hitelhez, illetve egyéb MNB-s fedezett hitelekhez képzett értékpapír-fedezetekhez. (Amennyiben a hitelintézet nem választotta a Hitelkövetelések fedezetként való benyújtását, a Hitelkövetelések miatti limitemelésre nem kerül sor.)
 - b) Ezt követően (VIBER zárás után) az MNB a hitelintézet pénzforgalmi számlájának jóváírásával folyósítja az aznap lehívott hitelösszeget.
 - c) Ezzel párhuzamosan a refinanszírozott KKV-állomány (elő)törlesztés vagy egyéb ok miatti csökkenése esetén mindkét pillérenél T napon este (VIBER zárás után) terheli meg az MNB a hitelintézet pénzforgalmi számláját a csökkenés összegével.
 - d) A KKV hitelek fedezetként történő befogadásáról, az NHP hitel folyósításáról és törlesztéséről az MNB által vezetett bankszámlákra, valamint a forint és devizaforgalmi elszámolásokra vonatkozó Üzleti feltételek 1. számú függeléke szerinti MT 581 típusú SWIFT üzenettel értesül a hitelintézet. Az üzenet kitöltésére NHP hitel folyósítása és törlesztése esetén az O/N hitelekre vonatkozó szabványok az irányadók. A KKV hitelek fedezetként való bevonása esetén a fedezetváltozásról szóló MT 581 üzenet 72 mező első sorában az /X/AZONOSÍTÓ/ szó és az érintett NHP Hitel fedezet azonosítója szerepel, a második sor „//” után az NHP hitelhez kapcsolódó fedezet megnevezését tartalmazza.

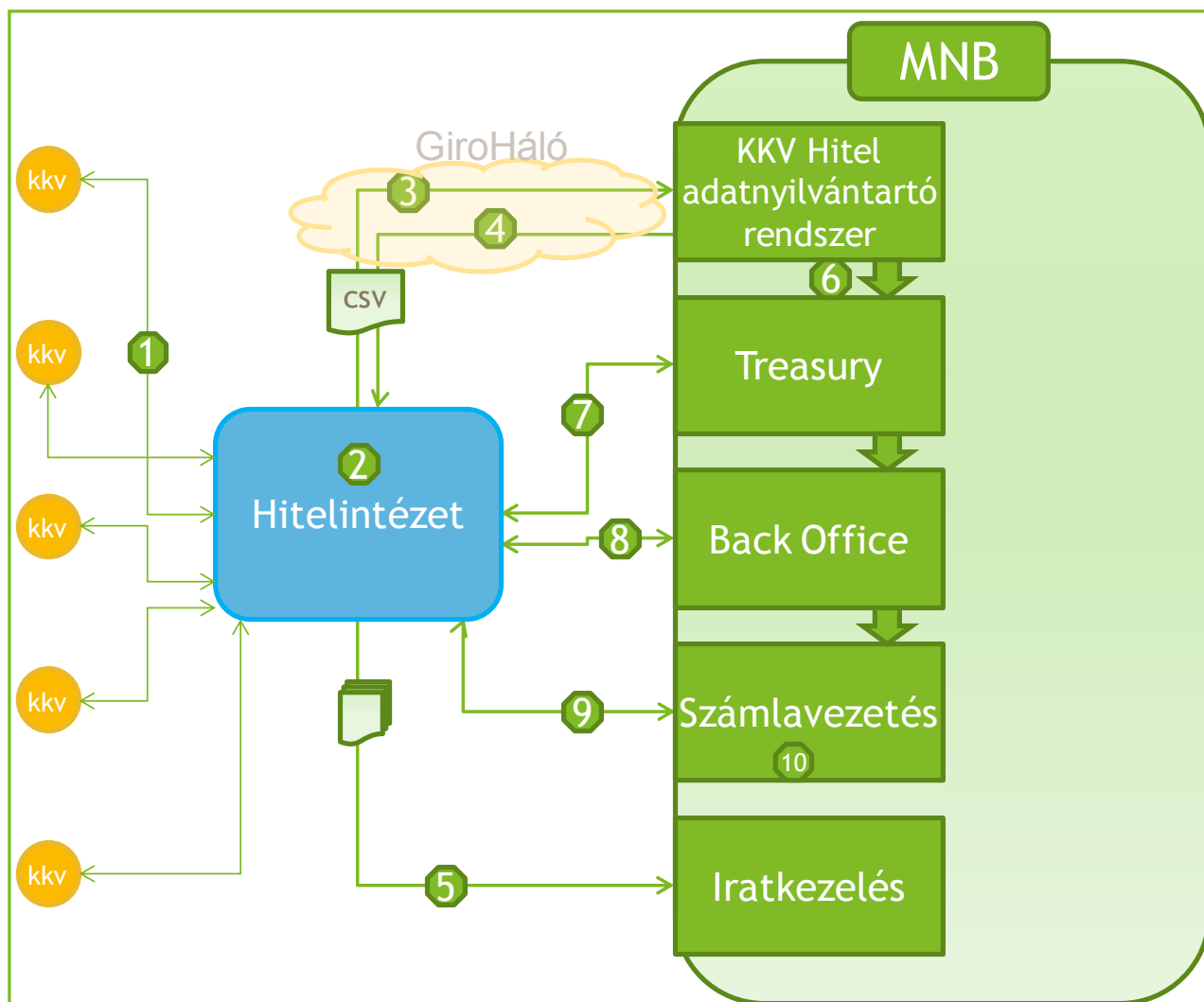
2. ábra: Az üzletkötés és elszámolás időzítése

10. Alapvető elvárás az, hogy a hitelintézet a KKV Szerződésből, illetve a pénzügyi vállalkozásnak nyújtott kölcsönből eredő Hitelkövetelést, mint jelzálogjogot csak a program I. és II. pillére keretén belüli hitelfolyósítás fedezeteként veheti számításba. A hitelintézet tehát nem használhatja azt a lehetőséget visszaélészerűen, hogy az automatizált folyamatok általános esetben globális fedezetvizsgálat keretében a hitelintézet összes fedezetét (normál fedezeti kör és az NHP-s Hitelkövetelések megfelelő fedezeti értéken) vetik össze a hitelintézet összes fennálló MNB-s hitelének összegével⁵². Amennyiben a két érték közül a fedezetek értéke kisebb, az MNB a jelenleg is érvényes folyamatnak (ld. „A Magyar Nemzeti Bank által vezetett bankszámlákra, valamint a forint és devizaforgalmi elszámolásokra vonatkozó Üzleti feltételei”) megfelelően pótlólagos fedezetbekérésre vonatkozó felszólítást küld ki. (E pótlólagos fedezetbekérést csak a normál fedezeti körbe tartozó instrumentumokban lehet teljesíteni, legkésőbb másnap 12:00-ig).

⁵² Ha a hitelintézet minden nap lehívja a Fennmaradó Lehívható Hitelkeretének megfelelő összeget az MNB-től az előírásoknak megfelelően, úgy automatikusan megfelel ennek az elvárásnak.

3. ábra: A teljes folyamat áttekintő ábrája

3. A BEFOGADHATÓ ÉS REFINANSZÍROZÁSRA AZ MNB-HEZ ELJUTTATOTT KKV-HITELSZERZŐDÉSEK ADATAINAK JELENTÉSE AZ MNB FELÉ ÉS AZ ADATÁLLOMÁNY NAPRAKÉSZEN TARTÁSA

3.1. A részt vevő partnerektől elvárt rendszeres jelentési kötelezettség a KKV-hitelek tekintetében

A program I. és II. pillérének keretében a hitelintézeteknek az általuk, illetve a levelezett hitelintézeteik, valamint rajtuk keresztül részt vevő pénzügyi vállalkozások által a program keretében nyújtott KKV-hitelekről folyamatosan adatot kell szolgáltatniuk az MNB részére.

A beküldött adatok – formai és tartalmi ellenőrzést is magába foglaló – feldolgozásának eredményéről az MNB a 2.2. pontban említett csatornán keresztül minden esetben visszajelzést küld a beküldőnek, hiba esetén a hibás rekordonként külön-külön megjelölve a hiba okát.

Az AL8 azonosító kódú adatszolgáltatás adattábláját és kitöltési előírásait az adatszolgáltatási MNB rendelet tartalmazza. Az adattábla és a kitöltési előírások elérhetősége:

http://www.mnb.hu/Root/Dokumentumtar/MNB/Statiztika/taj_adatszolg_hu/rendelet-2013/2013-8-rendelet.zip

Az AL8 azonosító kódú adatszolgáltatás kitöltéséhez szükséges kódokat, valamint a kitöltést és az MNB-nek való beküldését segítő módszertani útmutatást – így különösen az adattartalomra vonatkozó részletes magyarázatot, a tábla beküldendő adatstruktúráját, az adatok beküldésének és az MNB válaszüzenete visszaküldésének csatornáját

és formátumát, valamint az MNB által a befogadásakor alkalmazott ellenőrzési szabályokat – az adatszolgáltatási MNB rendelet 3. mellékletében nevesített, az MNB honlapján közzétett módszertani útmutató tartalmazza. A módszertani útmutató elérhetősége:

http://www.mnb.hu/Root/Dokumentumtar/MNB/Statiztika/taj_adatszolg_hu/mnbhu_utmutato_mellekletek/2013/AL8_modszertani_segedlet.doc

A hitelintézetnek különösen ügyelnie kell az adatok helyességére és mindenkori frissességére, mert azok valóságtartalmát az MNB ellenőrizni fogja. Az MNB ellenőrzési hatáskörébe tartozó jogszabályok megsértése esetén az MNB az MNB tv.⁵³ alapján további intézkedést alkalmazhat, illetve bírságot szabhat ki, amelynek összege az MNB tv. 76. § (1) és (2) bekezdése alapján százezer forinttól kétmilliárd forintig, illetve az éves felügyeleti díj 200%-ig terjedhet, ha ez utóbbi összeg meghaladja a kétmilliárd forintot.

3.2. Az MNB joga további, eseti adatszolgáltatás kérésére

Az MNB adatszolgáltatást kérhet a programhoz kapcsolódóan mind a hitelintézettől és a pénzügyi vállalkozástól, mind közvetlenül azok KKV ügyfelétől. Az MNB ilyen eseti adatkérést elsősorban akkor fog eszközölni, ha valamely utólagos ellenőrzés során egy vagy több KKV hitelszerződéssel kapcsolatban inkonzisztenciát talál vagy egyéb tisztázandó körülmény merül fel, melynek tisztázása fontos a program integritása és célnak megfelelő működése szempontjából. Emellett az MNB jogosult szűrőpróbaszerűen is ellenőrizni a program feltételeinek való megfelelést. Ezen eseti adatkéréseket az MNB minden esetben írásban, az érintett hitelszerződés(ek) azonosítójára való hivatkozással fogja megtenni.

4. A BEFOGADOTT ÉS ÉRVÉNYES KKV-HITELEK ADATAI ALAPJÁN AZ MNB ÁLTAL NYÚJTOTT REFINANSZÍROZÁSI HITEL FOLYÓSÍTÁSA ÉS A HITELEK FEDEZETKÉNT VALÓ ÉRVÉNYESÜLÉSE

4.1. Az MNB által az adott hitelintézetre vonatkozóan beküldött KKV-hitelekből számított lehívható refinanszírozási hitel kiszámítása

A hitelintézeteknek minden nap⁵⁴ 15:00-ig van lehetőségük a 3.1. pontban hivatkozott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően a GIROHálón keresztül, „csv” file formájában teljesíteni a programban való részvétel követelményeinek megfelelő, KKV-kkal megkötött hitelszerződésekre vonatkozó, AL8 azonosító kódú adatszolgáltatást az MNB felé. A hitelintézet következő munkanapra vonatkozó lehívható hitelkeretének megállapítása az „A hitel fennálló (aktuális) állománya”-ként („ci” mező) jelentett összeg alapján történik. A következő napra vonatkozó lehívható hitelkeretbe abban az esetben számít bele a mezőben szereplő összeg, ha a „cc” mezőben megjelölt folyósítási dátum nem későbbi a másnapi üzletkötéshez kapcsolódó jegybanki folyósítási dátumnál. Ennek megfelelően a T napi üzletkötésre vonatkozó lehívható hitelkeret T-1 napon történő – az aznap 15:00-ig beérkezett új és frissített adatokra épülő - megállapításakor legkésőbb a T napi folyósítási dátummal rendelkező soroknál szereplő „ci” mezőket összesíti a rendszer az aktív státuszú hitelek esetében.

A mezőben szereplő összeg részfolyósítások miatti növekedését és törlesztések miatti csökkenését a hitelintézet a változást megelőző napon, 15 óráig köteles jelenteni annak érdekében, hogy a követelés megváltozását az MNB már az esedékesség napján figyelembe tudja venni a lehívható hitelkeret megállapításakor. A lehívható hitelkeretnek a hitelintézet által korábban már lehívott összegekkel csökkentett értéke a fennmaradó lehívható hitelkeret, amelyet a hitelintézet a T üzletkötési napon köteles lehívni. A 90 napon túli késedelemmel érintett („cl” mező alapján) és az átstrukturált („cm” mező alapján) hitelek nem kerülnek figyelembe vételre a hitelkeret megállapításakor (az MNB automatikusan inaktívnak kezeli ezeket), így ilyen események bekövetkezésekor ezen követelések összegével csökken a hitelintézet lehívható hitelkerete. Amennyiben ennek eredményeképp a hitelkeret a hitelintézetnél lévő refinanszírozási kölcsönök összegénél alacsonyabb szintre csökken, a különbözet törlesztésére kerül sor.

⁵³ A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény

⁵⁴ Faktoring esetén a 2.1 pontban meghatározott korlátozásokkal.

Az MNB a hitelintézet részére VIBER záraskor a 3. melléklet szerinti tájékoztató levelet küld a GIROHálón keresztül a fennmaradó lehívható hitelkeretről a T üzletkötési napra vonatkozóan.

4.2. Az MNB által nyújtott refinanszírozási hitel üzletkötési folyamata

A refinanszírozási hitelügylet (hitelfelvét illetve törlesztés) megkötése a Pénz- és devizapiac igazgatóságán keresztül történik. A hitelintézetek minden nap 13:00 és 15:00 óra között kötelesek a hitelügylet megkötésére a Fennmaradó Lehívható Hitelkeret mértékéig (Lásd 2.1, 2.2.6., valamint 4.1. pontok) mindkét pillér esetében. Az üzletkötés Reuters dealingen „HUNB” illetve ennek hiányában hangrögzítő telefonon történhet. Az üzletkötés során a felek a következő paramétereket rögzítik: üzletkötő hitelintézet neve, üzletkötés értéknapja, üzletkötés összege és iránya (hitelfelvét illetve törlesztés), pillér meghatározása (I. pillér vagy II. pillér). Telefonos üzletkötés esetén az ellenőrzések kiegészítése érdekében kérjük a partnertől, hogy a megkötött üzletről konfirmációs visszaigazolást küldjön a pdbobackoffice@mn.hu e-mail címre. Mindkét pillér esetében az MNB 2024. december 31-i lejárátú refinanszírozási hitelügyleteket köt a hitelintézetekkel, de azok tényleges lejárata és törlesztési időpontjai – a Terméktájékoztató keretei között - a refinanszírozott KKV-kölcsönök törlesztéseire igazodik.

4.3. Az MNB által nyújtott refinanszírozási hitellel kapcsolatos visszaigazolás és a hitel folyósítása

A hitelfolyósítás T napon történik oly módon, hogy a hitelösszeg jóváírásra kerül a hitelintézet pénzforgalmi számláján VIBER zárás után az üzletkötésnek megfelelően.

A refinanszírozási hitel törlesztése esetén (MNB-s hitel összegének csökkenése) a törlesztendő összeggel az üzletkötésnek megfelelően terheljük a hitelintézet pénzforgalmi számláját szintén VIBER zárást követően.

A hitelnyújtásról illetve a törlesztésről konfirmációt kap a hitelintézet az üzletkötés napján (T nap), a GiroHáló GIROFile 'szamvez' csatornán keresztül. A visszaigazolás tartalmazza a referenciaszámot, az üzletkötés napját (T nap), az értéknapot (T nap), a hitel, illetve az törlesztés összegét és a devizanemet (HUF).

A visszaigazolásról szóló, MS word formátumú file neve:

GGG_NHP_CONFO_XXXX.DOC

ahol GGG a bank GIRO kódja

XXXX egy egyedi MNB azonosító

A konfirmációs file tartalmát a 3. sz. melléklet tartalmazza.

A hitelt érintő tranzakciók tényleges könyveléséről a hitelintézet a napvégi MNB pénzforgalmi számlakivonatokon (lásd MNB ÁÜF) is értesül.

4.4. A befogadott KKV-hitelek fedezetként való elfogadása és a fedezeti „poolba” (bruttó limitbe) való beszámítása

A hitelintézet által beküldött, KKV Szerződésekre vonatkozó adatok alapján számolja ki az MNB azt, hogy a feltételeknek megfelelő és az adatbázisban aktívként nyilvántartott Hitelkövetelések mekkora fedezeti értékű jelzálogjogot, illetve 2014. március 15. előtti befogadás esetén óvadékot jelentenek. Ezek fedezeti értéke hozzáadódik a hitelintézet által értékpapírban a normál fedezeti körben megképzett jegybanki napközbeni hitelkerethez (MNB limit, lásd „A Magyar Nemzeti Bank által vezetett bankszámlákra, valamint a forint és devizaforgalmi elszámolásokra vonatkozó Üzleti feltételei”). A hitelkeret módosítás a KKV-hitelfedezetek aktuális fedezeti értékével naponta egyszer, a nap végén (VIBER zárás után) történik. A hitelkeret változásáról – mint értékpapír mozgás esetén is – (az MNB ÁÜF-ben specifikált) MT581 SWIFT üzenetet kap a hitelintézet, mely tartalmazza a fedezetre vonatkozó információkat. Mivel a Hitelkövetelések fedezeti értéke csak részbeni fedezetet biztosít a folyósítandó NHP hitelnek, ezért a hiányzó fedezetet „A Jegybank forint- és devizapiaci műveleteinek üzleti feltételei”-ben meghatározottak szerinti fedezet nyújtásával szükséges pótolni.

A Hitelkövetelés jelzálogként, illetve 2014. március 15. előtti befogadás esetén óvadékként csak az NHP I. és II. pillérének keretében nyújtott hitelek fedezeteként használható fel. A fedezeti érték kiindulópontja a hitelek és pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott kölcsönök aktuális tőkeösszege („a hitel fennálló (aktuális) állománya” nevű, „cí” mezőben szereplő összeg). Ezt az értéket a vonatkozó haircuttal csökkentve számítódik a fedezeti érték. A fedezeti

érték attól függ, hogy az adott KKV hitel mekkora hányada mögött van az MNB által fedezeti szintet befolyásolóként elismert garanciaszervezet által nyújtott garancia. Ezen garanciahányad alapján öt sávot képzett az MNB, sávonként különböző haircut értékkel (lásd 1.7. pont). Az MNB fedezetkezelési rendszere minden haircut-sávot egy technikai instrumentumként kezel. A fedezetek között a garancia mértékétől függően a megfelelő instrumentum kerül zárolásra (fedezet növelés), és zárfeloldásra (fedezet csökkenés). Fedezet mozgás naponta történik. Az előző nap zárolt fedezetek feloldásra, a tárgynapon aktuális KKV hitelállomány (teljes lehívható hitelkeret) alapján megállapított fedezetek zárolásra kerülnek. Nettó fedezetnövelés történik mikor új (insert) KKV hitel kerül beküldésre vagy újabb részletfolyósítás történik, nettó fedezet csökkenés történik a KKV hitel inaktíválása (pl. 90 napon túli késedelme, átstrukturálása), valamint törlesztése esetén. A fedezetmozgásról kapott MT581 SWIFT üzenet 72 mezője tartalmazza a haircut sávnak megfelelő instrumentum azonosítóját és nevét. Így nyomon követhető hogy haircut sávonként milyen fedezetmozgás történik.

Hitelfolyósítás, -törlesztés VIBER zárás után történik. A pénzforgalmi számlán való könyveléssel párhuzamosan az MNB-s hitel tőkeösszegének növekedése (folyósítás) csökkentti, csökkenése (törlesztés) növeli a hitelintézet szabad napközbeni hitelkeretét. A hitelkeret módosításról MT581 SWIFT üzenet kerül kiküldésre. Az MNB ÁÜF általános szabályai szerint a hitel mögött lévő, a törlesztéssel felszabaduló napközbeni hitelkeret felhasználható a hitel törlesztésére.

Fedezethiány (normál fedezeti kört és az NHP-s Hitelköveteléseket is figyelembe véve) esetén a hitel folyósításra kerül, a hiányzó fedezetre minimum egyenleg kerül beállításra, melyet az MT581 SWIFT üzenet 72 mezőjében szereplő /POSLIMIT/ kódszó jelez, a mögötte lévő minimum egyenleg érték szerepeltetésével. Minimum egyenlegét másnap délig fedezet pótlással (értékpapír zárolással) meg kell szüntetni. Ennek nem teljesülése esetén a hitelintézet fedezett hitelei felmondásra, fedezetei pedig kényszerértékesítésre kerülnek. (Minimum egyenleg: a hitelintézet pénzforgalmi számlájának egyenlege nem csökkenhet a minimum egyenleg alá.)

A napvégi pénzforgalmi bankszámlakivonaton kívül a BKR KERET értesítő tartalmazza a hitelt, mint hitelkeretet csökkentő tényező⁵⁵.

5. AZ MNB-HEZ BENYÚJTOTT KKV-HITELSZERZŐDÉSEK EGY EREDETI PÉLDÁNYÁNAK MNB-HEZ VALÓ ELJUTTATÁSA

Azon hitelintézetek, amelyek az 1.7. pontban rögzítettek szerint úgy döntenek – ezt a Keretszerződésben feltüntetve - hogy az MNB által nyújtott refinanszírozási hitelt teljes egészében a normál jegybankképes értékpapírokból álló fedezeteikkel fedezik, mentesülnek a jelen fejezetben rögzített kötelezettségek alól.

A hitelintézet a nyújtott és MNB-vel refinanszíroztatni kívánt Hitelkövetelések szerződéseinek egy eredeti példányát, valamint a biztosítékokhoz kapcsolódóan előírt dokumentumokat legkésőbb az ezen hitelek folyósításának napján 13:00-ig köteles az MNB expedíciójára (1054 Budapest, Kiss Ernő u. 1.) eljuttatni. 13:00 óra után az MNB Expedíciója nem vesz át NHP dokumentumokat.

A hitelintézet minden hitelszerződés, illetve ahhoz kapcsolt egyedi irat elé egy MNB által kialakított és kötelezővé tett **egy oldalas formanyomtatványt (Fedlap, lásd az 2. számú mellékletet) tölt ki** megjelölve rajta a saját 3 karakterből álló GIRO (Bank-) kódjukat és az általuk a szerződésnek adott egyedi azonosítót (szerződésszámot). Fontos, hogy ez az azonosító egyezzen meg az AL8 adatszolgáltatásban szereplő azonosítóval.

Az egyszerre beküldött vagy behozott iratkötegek mellé a hitelintézet mellékel egy, a behozott iratokat tételesen felsoroló és azok számát tartalmazó **Iratösszesítő ívet 2 példányban (formanyomtatványt lásd 1. számú mellékletben)**, az iratok MNB általi átvételét megkönnyítendő.

⁵⁵ Egy lejártó kéthetes kötvény újbóli lejegyzése és zárolása anélkül biztosítható, hogy a partner tartalékegyenlege tartósan megemelkedne. Az MNB csak akkor indítja el a fedezetelvonást, ha a nap végén beállított minimumegyenleg-követelményt a partner másnap 12-ig nem teljesíti. (Azaz a pénzforgalmi számlájának egyenlege kevesebb a minimum egyenleg értékénél.) Minimum egyenleg beállítása esetén szükséges a fennálló jegybanki hitel értékével megegyező befogadási értékű értékpapír fedezettel rendelkeznie a partnernek. MNB-kötvény fedezet megújítása esetén tehát napközbeni pótlólagos fedezeti igény merül fel. Ezért az MNB javasolja a fedezeti igényt állampapír fedezettel megoldani, lejáratok előtti időbeni csere biztosításával.

Az MNB iratkezelésért felelős kollégái sommásan veszik át az iratösszesítő ív alapján a beérkezett szerződéseket és az iratösszesítő ívet időbélyegzővel látják el, majd az egyik példányt átadják a hitelintézet kézbesítője részére. Ha az iratösszesítő és a dokumentumok átvételkor hibás adatokat észlelnek, nem kerül sor az átvételre.

Az MNB utólag ellenőrzi, hogy a hitelintézet minden elektronikusan bejelentett KKV Szerződésének egy eredeti példányát a szükséges mellékletekkel együtt átadta-e, ha hiányt tapasztal, annak pótlására felszólítja a hitelintézetet. Az átadott dokumentumok tartalmát a későbbiekben az MNB utólag bármikor ellenőrizheti.

Módosított szerződést (a szerződésszám változatlan, de a mögöttes szerződés módosult) a módosítás hatályba lépését követő munkanap 13:00-ig kell leadni az MNB expedícióján. A szerződés Fedlapján ekkor be kell jelölni, hogy „Módosított szerződés”-ről van szó.

A Fedlapon azt is fel kell tüntetni, ha az adott papír alapú hitelszerződés, illetve a hozzá kapcsolt egyedi irat több KKV /AL8 azonosítóhoz tartozik. A szerződés Fedlapján ekkor be kell jelölni, hogy „Egy szerződés – több KKV azonosító”, és a KKV azonosítók sorában az összes AL8 azonosítót fel kell sorolni, vesszővel elválasztva.

6. A LEBONYOLÍTÁS SORÁN FELMERÜLŐ KÉRDÉSEK, RENDKÍVÜLI HELYZETEK KEZELÉSE, KAPCSOLATTARTÁS (KIZÁRÓLAG HITELINTÉZETEK SZÁMÁRA)

Az itt található elérhetőségek kizárólag a hitelintézetek számára állnak fenn. A programban hitellel rendelkező vagy hitelt felvenni szándékozó KKV-k a hitelintézetekhez fordulhatnak kérdéseikkel, illetve a novekedesihitel.hu oldalon tájékozódhatnak a program további részleteiről, panaszukat pedig az [itt](#) található űrlap elküldésével jelezhetik.

6.1. A kapcsolattartás módja és MNB-oldali kapcsolattartók elérhetőségei a KKV-hiteladatok beküldésével, valamint az üzletkötéssel kapcsolatos kérdések esetén

Kapcsolattartás módja elsődlegesen a Reuters dealing "HUNB", ennek hiányában hangrögzítő telefonon az MNB üzletkötőinek alábbi elérhetőségein:

Halászné Úr Emese 473-4013,

Fazekasné Szikra Ágnes 473-4017,

Pivarcsi Ágnes 473-4014

6.2. A kapcsolattartás módja és MNB-oldali kapcsolattartók elérhetőségei a hitelfolyósítás elszámolása, számlainformációk, valamint a fedezeti pool-al kapcsolatos kérdések esetén

A hitelfolyósítás és törlesztés elszámolása és konfirmációk:

Keresztesné Petrich Orsolya:428-2720

Makranczi Csilla: 428-2681

Varga Zsuzsanna: 428-2678

Email: pdbackoffice@mnbb.hu

A kapcsolódó számlaműveletek és fedezetkezelés

Bajkai Gabriella: 428-2682

Email: bmfviber@mnbb.hu

6.3. A kapcsolattartás módja és MNB-oldali kapcsolattartók elérhetőségei az NHP program általános üzleti és jogi paramétereivel kapcsolatos kérdések esetén

Az általános üzleti és jogi kérdéseket kérjük az NHPinfo@mnbb.hu email címre küldeni.

6.4. A kapcsolattartás módja és MNB-oldali kapcsolattartók elérhetőségei iratkezelési (szerződések eljuttatása) kérdésekben

A dokumentumok eljuttatása:

1054 Budapest, Kiss Ernő u. 1.

Iratkezeléssel kapcsolatos kérdések:

Molnár Istvánné, 428 2600/1725

Email: expedias@mnbb.hu

7. MELLÉKLETEK

1. [Iratösszesítő ív](#)

2. [Fedlap](#)

3. *Konfirmáció*

[Konfirmációs minta hitelre](#)

[Konfirmációs minta törlesztésre](#)

[Tájékoztató hitelkeretről](#)